

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA 219 Din data de 09.04.2014

Dosar nr.: 516/2013

Petiția nr.: 4351/25.06.2013

Petent: RC

Reclamat: Primăria Comunei Sântana de Mureș; Instituția Prefectului Județului Mureș ; Comisia locală de retrocedare Sântana de Mureș

Obiect: neretrocedarea unor terenuri

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

I.1.1. RC,

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

I.2.1. Primăria Comunei Sântana de Mureș,

I.3.1. Instituția Prefectului Județului Mureș,

I.4.1. Comisia Locală de Retrocedare Sântana de Mureș,

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin memoriul înregistrat la CNCD sub nr. 4351/25.06.2013, petenta solicită Consiliului să constate discriminarea sa săvârșită, de către Comisia locală de retrocedare Sântana de Mureș, Instituția Prefectului județului Mureș și Primăria Comunei Sântana de Mureș, care nu i-au retrocedat anumite terenuri agricole.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin intermediul citației cu nr. 4351/09.07.2013 a fost citată petenta pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 06.08.2013, la sediul CNCD. Prin intermediul aceluiași înscris CNCD a invocat, din oficiu, **excepția tardivității introducerii petiției și excepția de vădită necompetență**. La termen, petenta nu s-a prezentat.

3.3. Prin intermediul citației cu nr. 4627/09.07.2013 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 06.08.2013, la sediul CNCD. La termen, partea reclamată nu s-a prezentat.

3.4. Prin intermediul citației cu nr. 18716/17.12.2013 a fost citată petenta pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 13.01.2014, la sediul CNCD. La termen, petenta nu s-a prezentat.

3.5. Prin intermediul citației cu nr. 18716/17.12.2013 a fost citată partea reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 13.01.2014, la sediul CNCD. La termen, partea reclamată nu s-a prezentat.

3.6. Prin intermediul citației cu nr. 18716/17.12.2013 a fost citată și Instituția Prefectului Județului Mureș, în calitate de parte reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 13.01.2014, la sediul CNCD. La termen, partea reclamată nu s-a prezentat.

3.7. Prin intermediul citației cu nr. 18716/17.12.2013 a fost citată și Primăria Comunei Sântâna de Mureș, prin primar, în calitate de parte reclamată pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 13.01.2014, la sediul CNCD. La termen, partea reclamată nu s-a prezentat.

3.8. Procedura de citare legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerea petentei

4.1.1. Prin memoriul său, petenta arată că aceasta, împreună cu familia sa, este discriminată prin faptul că domiciliul acesteia nu poate fi stabil din cauza unor amenințări directe sau indirecte.

4.1.2. Aceasta menționează că, în dictatura comunistă, familia sa era trecută pe lista de chiaburi și le erau confiscate bunurile, inclusiv terenurile intravilane și terenurile extravilane. Petiționara relatează că **nu a reușit să intre în posesia terenurilor nici după intrarea în vigoare a legilor de retrocedare**, deși cele 12 persoane din familia Raduly au reușit acest lucru. Aceasta susține că nu îi sunt luate în considerare cererile adresate Comisiei locale de retrocedare Sântâna de Mureș. Petenta susține că părțile reclamate i-au furat o parte din terenurile care îi reveneau, că aceștia au comis abuzuri față de familia acesteia.

4.1.3. Petenta menționează că, între anii 1949-1950, familiei sale i-a fost confiscat un teren pe care s-a construit ulterior CAP-ul, iar prin legile de retrocedare din anii 1991-2000, 2005 a primit doar o parte din suprafața terenului confiscat, partea de vest a terenului fiind **ocupată abuziv** de Asociația Agricolă Mureșul din Sântâna de Mureș, fără să existe niciun act legal în acest sens.

4.1.4. O altă problemă dezbătută de petiționară este cea a terenului arabil din satul Chinari, județul Mureș, teren care aparține părinților acesteia, Raduly Ioan și Raduly Saveta, în calitate de proprietari, iar tutul de proprietate eliberat a fost completat greșit, haotic și **abuziv**.

4.1.5. Petiționara se consideră discriminată pentru faptul că nu i s-au înapoiat suprafețele de teren care au fost în proprietatea familiei sale din vremea regimului comunist, menționând, în plus, faptul că frații tatălui său au fost despăgubiți de mai multe ori, menționând că aceștia nu se aflau pe lista de chiaburi.

4.1.6. Prin înscrisul înregistrat la CNCD sub nr. 5269/08.08.2013, petenta depune punctul său de vedere cu referire la excepția de necompetență ridicată, din oficiu, de Consiliu și susține că discriminarea la care a fost supusă s-a petrecut în decursul anilor 1991-2013, iar dreptul încălcat conform art. 1 alin. 2 din O.G. 137/200 este dreptul de proprietate privată și dreptul la moștenire. Aceasta menționează, cu privire la alte persoane aflate în situații analoge, că în prezent, nu există nici o persoană căreia să nu i se fi rezolvat problema retrocedării. Referitor la excepția de tardivitate ridicată, din oficiu, de Consiliu, **petenta susține că datorită schimbării legislației, nici până în prezent situația acesteia nu este clarificată.**

4.1.7. Prin înscrisul înregistrat la CNCD sub nr. 1639/06.03.2014, petenta susține că nu a reclamat în mod direct Instituția Prefectului Județului Mureș, ci a menționat faptul că atitudinea unor funcționari ai instituției a surprins-o, această atitudine exprimând îndoială față de fapte de discriminare legate de familia și persoana acesteia. Petenta mai cere, prin intermediul aceluiași înscris, despăgubiri pentru pagubele materiale comise de autorități, prin deposedarea tuturor terenurilor din gospodăria

familiei Raduly; despăgubiri pentru tortură și abuzurile la care familia sa a fost supusă, aceasta susținând că și în prezent continuă această situație.

Susținerile părților reclamate

4.2. Susținerile Primăriei Comunei Sîntana de Mureș

Prin memoriul înregistrat la CNCD sub nr. 5040/29.07.2013, partea reclamată, Primăria Comunei Sîntana de Mureș, afce precizări cu privire la următoarele aspecte:

- în baza Legii nr. 18/1991 s-a reconstituit dreptul de proprietate pe suprafața de 7,74 ha, numitului Raduly Ioan, conform Titlului de Proprietate nr. 112161/1995;
- în baza Legii nr.247/2005 după numitul Radufy Ioan, decedat în anul 1998, au formulat cerere moștenitorii acestuia RC, RZ, RI, KE, RG și BI înregistrată cu nr.26/13.09.2005, prin care au solicitat reconstituirea dreptului de proprietate pe suprafața de 3,36 ha, pe vechiul amplasament și anume terenul intravilan aferent construcțiilor , grajdurile fostului CAP din satul Chinari, unde funcționează Asociația Agricolă Mureșul, pentru membrii căreia s-a reconstituit dreptul de proprietate conform Titlului de Proprietate nr. 112236/1995 în baza Legii nr.36/1991.
- Comisia locală pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor a comunei Sîntana de Mureș, în anul 2006 a aprobat cererea în sensul acordării de despăgubiri pentru suprafața de teren îndreptățită, ținând cont că pe terenul solicitat s-a constituit dreptul de proprietate membrilor Asociației Agricole Mureșul Sîntana de Mureș, soluție la care petenții au formulat contestația cu nr.5/2006. În urma reanalizării cererii precum și a contestației, comisia locală de fond funciar a aprobat reconstituirea dreptului de proprietate pe terenul intravilan în suprafață de 202657 mp. pe amplasamentul ocupat de Asociația Agricolă Mureșul Sîntana de Mureș, iar diferența de teren în suprafața de 1643 mp. urmând a se atribui din pășunea pusă la dispoziția comisiei locale, fapt comunicat petenților prin adresa nr.26/28.02.2007.
- În urma acestui demers, petenții au înțeles să formuleze cerere de chemare în judecată în anul 2007, îndreptându-se împotriva părților Societatea Agricolă Mureșul Sîntana de Mureș și Primăria comunei Sîntana de Mureș, în vederea anulării titlului de proprietate nr.1 12236/1995 emis Asociației Agricole Mureșul Sîntana de Mureș, dosar nr.3618/320/2007, care a fost conexas la dosarul nr.3987/320/2011.
- Având în vedere aceste aspecte, comisia locală de fond funciar nu poate soluționa cererea formulată în baza Legii nr.247/2005, până nu se soluționează dosarul în instanță.

4.3. Susținerile Instituției Prefectului Județului Mureș

4.3.1. Prin memoriul înregistrat la CNCD sub nr. 89/08.01.2014, partea reclamată, Instituția Prefectului Județului Mureș, menționează că sesizarea nu este formulată în contradictoriu cu Instituția Prefectului - Județul Mureș, ci în contradictoriu cu Comisia locală Sîntana de Mureș, situație față de care nu se justifică citarea instituției în calitate de "reclamat". Acesta arată că petenta nu face referire la presupuse fapte de discriminare săvârșite de către Instituția Prefectului - Județul Mureș, ci la săvârșirea unor fapte de discriminare de către Comisia locală de retrocedare din comuna Sîntana de Mureș.

De altfel, partea reclamată arată că, fiind vorba despre presupuse fapte de discriminare săvârșite în procedura legată de reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor, potrivit prevederilor legilor fondului funciar, Instituția Prefectului nici nu deține atribuții în derularea procedurii de reconstituire a dreptului de proprietate asupra terenurilor, atribuțiile noastre fiind reglementate prin

Legea nr. 340/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare și H.G., nr. 460/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Reclamata susține că instituțiile implicate în procedura menționată sunt comisiile locale de fond funciar și Comisia județeană pentru reconstituirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, autorități ale căror atribuții sunt reglementate prin art. 5 și respectiv art. 6 din anexa la H.G. nr. 890/2005, cu modificările și completările ulterioare.

4.3.2. Partea reclamată arată că din aspectele menționate în petiție rezultă faptul că petenta invocă drept element de discriminare apartenența sa o familie "trecută pe lista de chiaburi"; nu a prezentat faptele pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări, făcând doar referiri generale prin care nu se poate face dovada încadrării în prevederile art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Aceasta susține că descrierea faptelor de discriminare era necesară atât pentru verificarea încadrării în prevederile O.G. nr. 137/2000, cât și pentru a se stabili dacă au fost respectate dispozițiile art. 20 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv încadrarea în termenul de 1 an în care persoana care se consideră discriminată putea sesiza Consiliul.

Mai mult, în ceea ce privește solicitarea petentei privind punerea în posesie cu terenurile moștenite, reclamata susține că o astfel de solicitare este inadmisibilă în sfera reglementată de O.G. nr. 137/2000, raportat că faptul că reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor se poate realiza doar în procedura specială reglementată de legile fondului funciar (depunerea cererii de redonstituire fa comisia locală, în termen lega), soluționarea cererii de către comisia locală, pronunțarea unei hotărâri de validare/invalidare de către Comisia județeană de fond funciar, etc), iar pentru persoanele nemulțumite de modul de soluționare a cererii de reconstituire a fost prevăzută posibilitatea de a formula plângere împotriva hotărârii Comisiei județene, potrivit prevederilor art. 53 din Legea fondului funciar nr. 18/1991 republicată, cu modificările și completările ulterioare și art.127 alin. (8) din anexa la H.G. nr. 890/2005, cu modificările și completările ulterioare.

Partea reclamată arată faptul că pe rolul Judecătoriei Tirgu-Mureș se află dosarul nr. 3618/320/2007, având ca obiect cererea de chemare în judecătă (anexată în copie prezentei), formulata de mai mulți reclamanți (printre care și petenta RC), în contradictoriu cu Comisia locală de fond funciar Sântana de Mureș, Comisia județeană pentru reconstituirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Mureș și Societatea Agricolă Mureșul, prin care se solicită, printre altele, și reconstituirea dreptului de proprietate pentru suprafața de 1,35 ha teren arabil intravilan pe raza satului Chinari.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, Colegiul director reține că petenta se simte discriminată și nemulțumită de faptul că nu i-au fost retrocedate unele terenuri agricole, retrocedări care au avut loc în perioada de 1991-2005. Colegiul director reține că petenta a cunoscut faptul că nu i s-au retorcedat terenurile toate încă din anul 2005.

Colegiul director reține încă din cuprinsul plângerii că petenta susține că atât Comisia locală de retrocedare Sântana de Mureș cât și conducerea comunei prin reprezentantul legal, primar, a discriminat-o și au comis abuzuri față de familia acesteia, că i-au eliberat un titlu de proprietate abuziv și greșit formulat.

Colegiul director reține ca și capăt de cerere solicitarea petentei de a primi despăgubiri pentru pagubele materiale comise de autorități, prin deposedarea tuturor terenurilor din gospodăria familiei Raduly; despăgubiri pentru tortură și abuzurile la care familia sa a fost supusă, aceasta susținând că și în prezent continuă această situație.

5.2. **În drept**, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, va proceda conform dispozițiilor **art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, astfel „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra **excepțiilor de procedură**, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.” și ale **art. 64**, din aceeași procedură mai sus menționată „(1) Când în fața Colegiului director se pune în discuție competența acestuia, se va indica instituția sau un alt organ competent...(3) Colegiul director va trece la soluționarea petiției, cel nemulțumit putând ataca hotărârea asupra fondului la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.”

Relativ la excepțiile invocate din oficiu, reținem că, raportându-ne la prevederile Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, acestea constituie cadrul general al reglementării discriminării în legislația românească, sub aspectul materiei și al răspunderii juridice, aflându-ne în domeniul regimului juridic contravențional, respectiv al răspunderii contravenționale. Deducem astfel că CNCD, organ administrativ-jurisdicțional, cu competență limitată la a constata stările de discriminare prin emiterea unei hotărâri și, eventual, stabilirea unei sancțiuni contravenționale, **nu are competența materială de a se pronunța asupra faptelor care depășesc cadrul stabilit de legislația contravențională**, în general, și OG 137/2000, republicată, în special.

luând act de plângere precum și de susținerile părților în cauză, Colegiul urmează a analiza **excepția tardivității** introducerii sesizării la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

5.3. Colegiul reține că în plângerea sa, petenta susține că a fost discriminată de către Comisia locală de retrocedare Sântâna de Mureș, care a procedat la neretrocedarea unor terenuri, în perioada 1991-2005, că există pe rolul instanțelor de judecată procese, având ca și capete de cerere neretrocedarea unor terenuri către petentă.

5.4. În raport cu observațiile de fapt în speță, coroborat prevederilor art. 20 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director reține că „(1) Persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei”.

5.5. Corelativ circumstanțierii faptelor de discriminare rațiune tempore, termenul prevăzut în art. 20 alin.1 este un termen de procedură, reprezentând intervalul de timp înăuntrul căruia trebuie îndeplinit actul de sesizare al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la săvârșirea unor fapte sau acte de discriminare. Din interpretarea alin.1 al art. 20, Colegiul Director reține că legiuitorul a instituit un termen legal, circumscris unui interval determinat de timp, în speță, de un an de zile, care începe să curgă de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință petenta de săvârșirea ei, constituind astfel un termen peremptoriu.

5.6. Or, față de aspectele reținute mai sus în raport cu introducerea petiției înregistrate la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, cu nr. 4351 din 25.06.2013, Colegiul Director constata că plângerea, sub aspectul respectivelor susțineri este tardivă. Acest aspect rezultă din însăși raportarea petentei la momentul demarării procedurilor prin care a dorit recuperarea terenurilor.

5.7. Având în vedere motivele expuse și înscrisurile aflate la dosar, Colegiul Director urmează a admite excepția de tardivitate a introducerii plângerii în raport cu faptele care fac obiectul plângerii, referitor la neretrocedare de terenuri agricole.

5.8. Față de aspectele sesizate de petentă, referitoare la abuzurile pe care părțile reclamate le-au săvârșit asupra familiei petentei, Colegiul director este de opinie că în cauză nu pot fi aplicabile dispozițiile O.G. 137/2000 republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nefiind competent a se pronunța asupra aspectelor pe care petenta le pune în vedere, referitoare la acte sau fapte penale. În acest sens, Colegiul Director admite excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, ridicată din oficiu, deoarece CNCD nu are competența de a analiza fapte și acte cu caracter penal.

5.9. Față de capătul de cerere pe care petenta l-a formulat în fața CNCD referitor la solicitarea de despăgubiri, Colegiul director este de opinie că nici de această dată CNCD nu este competent în acordarea de despăgubiri, acesta este atributul exclusiv al instanțelor de judecată.

5.10. Astfel, reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform. art. 2 alin. 1 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu modificările ulterioare.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de vădită necompetență materială ridicată din oficiu referitoare la acte și fapte penale.

2. Admiterea excepției de vădită necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării referitor la acordarea de despăgubiri

3. Admiterea excepției de tardivitate referitoare la neretrocedarea unor terenuri

3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte și li se va comunica câte o hotărâre.

VII. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

THEODORA BERTZI - Membru

CAZACU IOANA – Membru

CRISTIAN JURA – Membru

MARIA LAZĂR- Membru

PANFILE ANAMARIA- Membru

Motivele de fapt și de drept redactate - AP- Membru Colegiu director.
- BB- asistent Colegiu director

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.